

Anem a fer una copa, que vull anar a dormir d'hora

ELS PERSONATGES DE 'TRAINSPOTTING' PORTAVEN UNA VIDA EXCESSIVA. CHANNEL FOUR FILMS

MARINA ESPASA

El Mars del Carib és un bar qualsevol. Un forat. Un d'aquells locals on no portar xandall i els cabells bruts és signe d'haver-se equivocat molt. Un *gari-to* on el menjar (hem dit menjar? Pensen en aquells trossos de morro refregit i dur, i encara gràcies) s'exposa a la barra sota una campana protectora de vidre prou bruta perquè ningú pugui saber exactament què ha de demanar. Tant li fot, perquè els protagonistes d'aquesta novel·la, clients assidus, habitants del micromón que es genera entre quatre parets escrostonades, tampoc no mengen. Beuen una cervesa rere l'altra i ingereixen tota mena de drogues: pastilles (pirules), algun tripi, però sobretot –i això és important pel que fa al ritme i l'estructura de la novel·la– ratlles de speed, mol-

tes, una infinita processó de pols blanca que substitueix el dia i la nit, els horaris de feina i els compromisos socials per una sensació de velocitat, intensitat i eufòria. Ja em diran on més es troba, tot això, en un barri deprimat i maltractat per aquesta broma de mal gust que alguns anomenen crisi: és Sant Andreu, però podrien ser-ne molts d'altres.

Mars del Carib no és una novel·la qualsevol. És un debut. I, com a tal, és una finestra oberta per on entra aire fresc, i també un d'aquells llibres en què la prosa avança una mica encarcarada, en què el llenguatge a vegades no és prou precís i en què falta un punt de saviesa narrativa, sobretot per acabar de quadrar encara més els episodis d'humor, que són molts, i que podrien arribar a fer plorar de riure, però que a vegades no estan tallats exactament on ho haurien d'estar. El material de

MARS DEL CARIB
SERGI PONS CODINA
EDICIONS DE 1984
286 PÀG./17,50 €

què disposa Sergi Pons és una mina, or pur si el comparem amb la superabundància de novel·les sobre gent que fa novel·les, o amb les novel·les històriques, o amb les novel·les negres de franquícia. Els personatges (el Farinetes, el Muntanya de Merda, l'Ulleres, el Nil Facundo) estan vius, parlen com al carrer i els passen coses reals. I si no em creuen, lleixin l'odissea laboral del Blai a Impertotxo, la immobiliària que pretén encolomar hipoteques als pobres de solemnitat del Bon Pastor. El Blai ho capta de seguida, que tot allò és una gran estafa organitzada, i cada matí, després de fer veure que escolta atentament les instruccions del cap, enfila el camí de casa i fa l'únic acte revolucionari que té a l'abast: estirar-se a clapar i no tornar a la feina fins després de dinar. Geni o desgraciat? La línia que separa els dos conceptes és tènue, a vegades.

Riure's del mort i de qui el vetlla

No parariem d'explicar anècdotes hilarants: l'excursió final a Montserrat, amb la intervenció d'un grup d'escoltes, és d'antologia, com la desfilada de Carnestoltes al bar amb un Maradona que duu un mirallet al coll amb ratlles incrustades de coca fictícia, o les teories filosòfiques sobre els sistemes de dominació de classes del gran filòsof brasiler (i propietari d'esclaus) Paulinho Tirococa, però no fariem justícia al llibre ni a l'autor si només parléssim d'això: potser el mèrit més gran és haver sabut reproduir, mitjançant l'absència total d'estructura narrativa i la nul·la evolució dels personatges, la vida arrossegada i repetitiva de l'addicte que es riu del mort i de qui el vetlla, perquè ha vist claríssim que això és l'únic que es mereix aquest sistema podrit i cada vegada més tirànic. Imitant-lo, Sergi Pons ha escrit una novel·la que es desvia de tot el que se suposa que ha de ser una novel·la avui i s'ho ha jugat tot a una sola carta, la de l'humor. Un humor gruixut, sense sofisticacions: el del grup de babaus que, davant de l'amic disfressat de mòmia que està a punt de quedar carbonitzat perquè algú li ha encès el paper higiènic que l'embolica, no més riuen, riuen i riuen. ♦♦

ELS CLÀSSICS

Una guerra narrativa

JORDI NOPCA

A *La guerra de Troia*, Robert Graves (1895-1985) es va proposar, tal com explicitava al pròleg, "explicar-ne tota la història, des de la fundació de Troia fins al retorn dels grecs victoriosos, en un sol llibre destinat a nois i noies". L'esforç de concisió és remarkable: en menys de 150 pàgines, l'escriptor anglès –que va viure a Deià des de l'any 1929– aconseguí presentar als joves lectors un deversall de relats imprescindibles de la mitologia grega, protagonitzats per Hèlena, Hèctor, Aquil·les, Agamemnon, Clitemnestra, Orestes, Aïax i l'astut Ulisses, arran de l'*Odissea* i la *Iliada* homèriques.

"Els poemes d'Homer no són ni de bon tros l'única font de la llegenda –admet l'autor–: de fet, uns dos terços d'aquest llibre surten d'altres autors grecs i llatins. En barrejar les contalles diferents, em sorprèn de veure com encaixen". Cal buscar un dels motius que van portar Graves a escriure la novel·la en la seva pròpia adolescència: a l'institut de Charterhouse va ser marginat pels seus companys i no va trigar a refugiar-se en la lectura. La *Iliada* era un dels seus textos preferits, tot i que a l'hora de reescriure-la va optar per reduir les escenes de violència al camp de batalla i donar més importància a la fluïdesa narrativa, que es conserva en molt bon estat mig segle després que el llibre fos publicat en anglès. ♦♦

LAGUERRA DE TROIA
ROBERT GRAVES
EDICIONS 62
TRADUCCIÓ DE
RAMON BARNILS
144 PÀG./9,95 €
(AQUEST
DIUMENGE, AMB
L'ARA)

L'APARADOR

ARA

FICCIÓ

La vida era eso
CARMEN AMORAGA
Destino

Després de perdre el marit sobtadament, la Giuliana s'ha de fer càrrec de les dues filles petites. El seu dia a dia canvia quan descobreix que el William tenia una intensa vida a les xarxes socials, que li permetrà recuperar el seu estimat a partir del rastre digital. Amoraga va guanyar l'últim premi Nadal amb *La vida era eso*, una novel·la sobre aprendre a superar la pèrdua. Promet "vitalitat", "cap dramatisme" i un "sentit de l'humor cicatritzant".

Descalç sobre la terra...
FRANCESC ESCRIBANO
Edicions 62

NO-FICCIÓ

Coincidint amb l'estrena de la minisèrie protagonitzada per Eduard Fernández, Clara Segura i Sergi López, Francesc Escribano actualitza la biografia que va publicar el 1998 sobre Pere Casaldàliga, que va arribar al Brasil l'any 1968 per fer-hi de missioner. Quaranta-cinc anys després, Casaldàliga és un bisbe d'esquenes, compromès amb la teologia de l'alliberament i respectat per la gran majoria, tot i que ha estat amenaçat de mort diversos cops.

Filles úniques
ANDREU MARTÍN
Cruïlla

INFANTIL

Amés de ser un dels escriptors de novel·la negra més coneguts del panorama català, Andreu Martín (Barcelona, 1949) és coautor, juntament amb Jaume Ribera, de la sèrie del detectiu Flanagan i de nombrosos títols adreçats als lectors més joves. En el cas de *Filles úniques*, dues amigues volen deixar de ser filles úniques, però els seus plans es torcen i el que havia de ser una insípida festa d'aniversari es converteix en un embolic descomunal.